

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลหนองคาย อำเภอโพนน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ได้ค้นคว้าจากทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลหนองคาย อำเภอโพนน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 383 คน มีประชาชนตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ที่นำมาศึกษา จำนวน 383 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและสถานภาพของประชาชน ในการทำงาน ผู้วิจัยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนการศึกษาร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลหนองคาย อำเภอโพนน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลหนองคาย อำเภอโพนน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ในด้านต่าง ๆ จำแนกตามตัวแปรอิสระวิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (compare means) ซึ่งผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลหนองคาย อำเภอโพนน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยส่วนมากอยู่ในกลุ่มอายุมีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา มีอาชีพทำไร่ทำสวน โดยส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว

การมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลหนองคาย อำเภอโพนน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาตามรายด้าน ได้ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติ ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 1

ด้านการมีส่วนร่วมคิดค้นปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 2

ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 3

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรม ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 4

ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติ

ผลการศึกษาของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลหนองคาย จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติ พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

การเผยแพร่ข้อมูลและแนวทางการป้องกันยาเสพติดให้สมาชิกในครอบครัวทราบ ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1

การเข้าร่วมประชุมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่จัดขึ้นในระดับหมู่บ้าน และตำบลประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 2

ด้านการมีส่วนร่วมคิดค้นปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด

ผลการศึกษาของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลหนองคาย จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วมคิดค้นปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

การร่วมเสนอแนวทางเพื่อณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1

การร่วมเสนอแนวทางเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชนดำเนินกิจกรรมการป้องกันยาเสพติด ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่ 2

ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล

ผลการศึกษาของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลหนองตากง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

การติดตามและรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดของคนในชุมชนเสมอ ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดีมาก เป็นอันดับที่ 1

การติดตามปริมาณและความรุนแรงของการใช้ยาเสพติดในชุมชน ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับดีมาก เป็นอันดับที่ 2

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม

ผลการศึกษาของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลหนองตากง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามรายชื่อได้ดังนี้

การร่วมวางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เลิกเสพยากลับมาเสพอีก ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 1

การร่วมวางแผนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับน้อย เป็นอันดับที่ 2

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลหนองดาง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า

1.1 การมีส่วนร่วมคิดค้นปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด จะเห็นได้ว่าในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการคิดค้นปัญหาและหาแนวทางป้องกันยาเสพติด อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากประชาชนมองว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องเข้ามาดูแล อีกทั้งมีภาระที่ต้องทำมาหาเลี้ยงชีพโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวน ทำไร่ และรับจ้างรายวัน จึงทำให้ประชาชนให้ความสำคัญเกี่ยวกับยาเสพติดน้อย รวมทั้งสาเหตุใหญ่ก็คือกลัวว่าถ้าเข้าไปเกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมมากก็จะทำให้ไม่ปลอดภัยเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สินของตัวเอง

1.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม พบว่าภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากประชาชนคิดว่าเรื่องดังกล่าวไม่ว่าจะเป็น การวางแผนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด, การวางแผนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยจากยาเสพติด, การวางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เลิกเสพยากลับมาเสพยาอีกนั้น เป็นเรื่องของหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีศักยภาพพอที่จะดำเนินการเรื่องดังกล่าว รวมทั้งมีความพร้อมเกี่ยวกับงบประมาณ เจ้าหน้าที่ และเวลา

1.3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติ พบว่าในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยเนื่องจากประชาชนยังเห็นเป็นหน้าที่ของภาครัฐ แต่ก็ยังมีบางเรื่องที่ประชาชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก คือ การเผยแพร่ข้อมูล การเข้าร่วมประชุม แจกเบาะแส และ ร่วมดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนและชุมชน หัวข้อเหล่านี้ที่ได้รับความร่วมมือเพราะว่ามีหน่วยงานที่ดำเนินการอยู่แล้วประชาชนก็เพียงแค่อำนาจร่วม แต่ถ้าจะให้ดำเนินการด้วยตัวเอง หรือริเริ่มเองน่าจะเป็นไปได้ยาก เพราะขาดความพร้อมในหลายๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการศึกษาของ

ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะต่ำกว่าระดับประถมศึกษา ทำให้ขาดกระบวนการทางความคิด และนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี และได้ผล

1.4 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ประชาชนมองว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเอง เป็นภาระหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ต้องเข้าไปดูแลและตรวจสอบ รวมทั้งประเมินผล และเหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือประชาชนยังไม่ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติดเท่าที่ควร รวมทั้งเกรงกลัวอิทธิพลของกลุ่มนายทุนผู้ค้า จึงทำให้ประชาชนไม่กล้าที่จะตรวจสอบเพราะอาจทำให้เป็นอันตรายกับตนเองและครอบครัวได้ ประชาชนจะให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพมากกว่า ดังนั้นระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เหมือนกันหมดทุกด้านไม่ว่าจะเป็น การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม ประชาชนมีส่วนร่วมอันดับท้ายสุด และอันดับรองลงมาด้านการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล, ด้านการมีส่วนร่วมคิดค้นปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด และด้านการมีส่วนร่วมคิดค้นปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด ตามลำดับ เนื่องจากประชาชนมองว่าเป็นหน้าที่ของผู้นำ และภาครัฐ ที่เป็นแบบนี้เป็นเพราะประชาชนยังขาดความรู้ และความเข้าใจในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติดเท่าที่ควร ไม่ได้ปฏิบัติและเขียนแนวทางในการป้องกันและแก้ไขอย่างชัดเจน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้รับรู้ถึงสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่น้อยมาก ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ทำให้ประชาชนมองไม่เห็นความสำคัญในจุดนี้ไปด้วย และที่สำคัญประชาชนจะเกรงกลัวอิทธิพลมืด ทำให้ไม่อยากจะเข้าไปเกี่ยวข้อง กลัวว่าจะเป็นอันตรายต่อตัวเองและครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย ตั้งคำเจริญ (2546) การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของพนักงานฝ่ายปกครองในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษากรณีอำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของพนักงานฝ่ายปกครอง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของพนักงานฝ่ายปกครอง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ และเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดและใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผล ประชากรที่ทำการศึกษาได้แก่ พนักงานฝ่ายปกครองในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นพนักงานฝ่ายปกครองในเขตอำเภอบางไทร ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของพนักงานฝ่ายปกครองในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตตกาญจน์ บุญส่งสวัสดิ์ (2547) การศึกษาการมีส่วนร่วม

ร่วมของคณะกรรมการสภาผู้แทนหมู่บ้านในการรวบรวมพลังแผ่นดินประชาคมหมู่บ้าน/ชุมชน
เอาชนะปัญหาเสพติด ศึกษากรณีคณะกรรมการสภาผู้แทนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
ท่าข้าม อำเภอนันทนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า คณะกรรมการสภาผู้แทนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการรวม
พลังแผ่นดินฯ เอาชนะปัญหาเสพติดตามขั้นตอนและตามรูปแบบในระดับน้อย

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพ
ติด ของเทศบาลตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

2.1 เพศ มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของเทศบาล
ตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน ในการศึกษาค้นคว้าพบว่า
ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิง มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน
แสดงว่าเพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดเนื่องมาจากมองว่าเป็น
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งจะต้องมาทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
สุนันทา อำไพเจนเจริญ (2547) เรื่องการศึกษาระดับการสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า กรรมการชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขในเขต
เทศบาลเมืองขลุงที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อายุ แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาที่มีความตรงกันข้ามกับ สมหมาย อุปลัมภ์
(2548) การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่า เพศ
อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่พักอาศัยในเขตพื้นที่ และ
ความรู้สึกรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการ
ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน

2.2 อายุ มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของเทศบาลตำบล
หนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ในการศึกษาค้นคว้าพบว่า
ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด แตกต่างกัน
เพราะทัศนคติทางความคิดที่ขึ้นอยู่กับวัยวุฒิมีผลต่อกระบวนการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหา
เสพติด ดังนั้น แสดงว่าอายุมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของเทศบาล
ตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
สมหมาย อุปลัมภ์ (2548) การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรม พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่พักอาศัย
ในเขตพื้นที่ และความรู้สึกรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แตกต่างกัน

2.3 ระดับการศึกษา มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของเทศบาลตำบลหนองตาก อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลหนองตากมีระดับการศึกษาที่ไม่แตกต่างกันมาก ส่วนใหญ่ก็จะจบชั้นประถมศึกษาทำให้ความคิด ทักษะของคนที่อยู่ในชุมชนคล้ายกัน ทำให้มีความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา อำไพเจนเจริญ (2547) เรื่องการศึกษาระดับการสนับสนุน การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า กรรมการชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเทศบาลเมืองขลุงที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อายุ แตกต่าง กันมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษามีความตรงกันข้ามกับ สมหมาย อุปลัมภ์ (2548) การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่พักอาศัย ในเขตพื้นที่ และความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน

2.4 อาชีพ มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของเทศบาลตำบลหนองตาก อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร ไม่แตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด แตกต่างกันเนื่องจากประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกันจะมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา การทำงานเลี้ยงครอบครัว รวมทั้งความวิตกกังวลในด้านความปลอดภัยของครอบครัวก็มีผลเช่นกัน แต่ในบางอาชีพที่ทำงานเกี่ยวข้องกับยาเสพติดโดยตรง เช่น ตำรวจ ดังนั้น ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ก็แตกต่างกันไปตาม อาชีพของแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา อำไพเจนเจริญ (2547) เรื่องการศึกษาระดับการสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจาก เจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า กรรมการชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเทศบาลเมืองขลุงที่มี เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อายุ แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษามีความตรงกันข้ามกับ สมหมาย อุปลัมภ์ (2548) การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่พักอาศัยในเขตพื้นที่ และความรู้สึกต่อการปฏิบัติงาน

ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แตกต่างกัน จะมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน

2.5 สถานภาพ มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของเทศบาลตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน ในการศึกษครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่แตกต่างกัน แสดงว่าสถานภาพไม่ว่าจะโสด สมรส หรือหย่า/หม้าย ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ทุกสถานภาพต่างก็รับรู้ปัญหาและพยายามเข้ามามีส่วนร่วม แต่เนื่องจากประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองตาคงส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่ ทำสวน ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหมาย อุปลัมภ์ (2548) การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่พักอาศัยในเขตพื้นที่ และความรู้สึกต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่แตกต่างกันจะมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน สุนันทา อำไพเจนเจริญ (2547) เรื่องการศึกษาระดับการสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ พบว่า กรรมการชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขในเขตเทศบาลเมืองขลุงที่มีเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อายุ แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเขตเทศบาลตำบลหนองตาคง อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติ ประชาชนมีส่วนร่วมมากคือ เผยแพร่ข้อมูลและแนวทางการป้องกันยาเสพติดให้สมาชิกในครอบครัวทราบ และหากทราบเบาะแสของบุคคลที่มีพฤติกรรมที่น่าสงสัยจะเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบจึงควรใช้กลยุทธ์ในการเสริมสร้างพลังของชุมชนด้วยคนในชุมชน โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร สร้างเครือข่ายในการติดตามและแจ้งเบาะแสบุคคลที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย สนับสนุนการอบรมให้ความรู้ให้มากยิ่งขึ้นให้ความรู้ที่ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ หรือกระแสการเปลี่ยนแปลงข้อมูล

ข่าวสาร รูปแบบของยาเสพติด รูปแบบของการชักจูงให้คนติดยาเสพติดที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้นำในชุมชนนำมาเผยแพร่และระมัดระวังบุคคลในชุมชนได้มากที่สุด

2. การมีส่วนร่วมคิดค้นปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติด ประชาชนมีส่วนร่วมมาก คือร่วมเสนอแนวทางป้องกันต่อต้านยาเสพติดในชุมชน โดยให้จัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนในชุมชนเข้าใจสถานการณ์ในชุมชนของตนเอง และควรเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงลงสู่ชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนได้ทราบข้อมูลที่แท้จริง และร่วมกันหาวิธีการ แนวทางแก้ไขป้องกันปัญหาเสพติดตามแนวความคิดและสภาพความเป็นจริง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนให้สามารถดูแลกันเองได้อย่างแท้จริงและยั่งยืนต่อเนื่อง

3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย คือ ร่วมวางแผนและกำหนดกิจกรรมเพื่อป้องกัน ไม่ให้ผู้เลิกเสพยากลับมาเสพยาอีก และร่วมวางแผนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งร่วมวางแผนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยจากยาเสพติด จะต้องมีการจัดกิจกรรมโดยอาศัยพลังทางศาสนาและทางการศึกษาเป็นสำคัญ อาทิเช่น มีกิจกรรมทางเจริญสมาธิ สติปัญญา เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้และตระหนักในพิษภัยของยาเสพติด มีกิจกรรมหรือหลักสูตรให้เด็กได้มีสติปัญญาในการสร้างภูมิคุ้มกันภัยที่จะมาจากความหลงผิดด้วยการใช้ยาเสพติด เช่น ลานกีฬาชุมชน และในแผนตั้งรับคงต้องสร้างความตระหนักในภาคประชาชน ให้เข้าถึงกลยุทธ์ของผู้ผลิตและผู้ค้ายาเสพติด ที่ใช้กระบวนการโดยอาศัยยาเสพติดมาทำลายประเทศไทย และให้เข้าใจในผลกระทบที่จะเกิดแก่ประเทศไทยในอนาคต

4. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วมมาก คือ ติดตามและรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดของคนในชุมชนเสมอ และติดตามปริมาณและความรุนแรงของการใช้ยาเสพติดในชุมชน รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินโครงการกิจกรรมต่างๆ ในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด การดำเนินการให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลในการปฏิบัติงานทางด้านรณรงค์และป้องกันปัญหายาเสพติดมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ที่ให้เบาะแสยาเสพติด และเสนอให้มีการใช้กฎหมายเป็นบทลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้รุนแรงมากยิ่งขึ้น ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

โดยสรุปแนวทางการพัฒนาเชิงนโยบายเป็นการเร่งเสริมสร้างศักยภาพและพลังของชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผนการพัฒนา ร่วมคิดค้นปัญหาและแนวทางป้องกันยาเสพติดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล เพื่อให้คนในชุมชนกล้าคิด กล้าแสดงออก และร่วมรับภาระในการแก้ไขปัญหาของชุมชนเอง หากชุมชนได้รับการดูแลจากหน่วยงานจะเป็นแรงกระตุ้นให้ชุมชนสามารถแสดงศักยภาพและพลังในการแก้ปัญหาเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชนต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาด้านยาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้รู้และตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด โดยการประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมสร้างเสริมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครในชุมชนให้เข้มแข็ง โดยลักษณะชุมชนบำบัดชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตรวจสอบและดูแลกันเอง
2. มีการประชาสัมพันธ์ปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชน ผู้ที่ติดยาเสพติดและครอบครัวของผู้ป่วย ไม่ใช่เป็นผู้นำรังเกียจแต่เป็นผู้ป่วยที่ทุกคนในชุมชนให้ความช่วยเหลือและรับนำเข้าไประับการบำบัดทั้งร่างกายและจิตใจ แสดงให้เห็นว่าเรื่องยาเสพติดเป็นเรื่องใกล้ตัวที่ทุกคนจะต้องร่วมกันสอดส่องดูแล ทั้งในบ้านของตนเองและเพื่อนบ้านด้วย โดยการสร้างแนวร่วมด้านยาเสพติด โดยให้ชุมชนกำหนดกติกาและบทลงโทษที่ตกลงกันเองภายในชุมชนเป็นการลงโทษทางสังคม
3. ส่งเสริมให้จัดชุมชนเข้มแข็ง ชุมชนปลอดยาเสพติดเพื่อเป็นต้นแบบให้กับชุมชนอื่น ๆ และมีการจัดประกวดชุมชนเข้มแข็ง
4. จัดกิจกรรมเสริมความเข้มแข็งของครอบครัว และผู้ติดยาเสพติด เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้ร่วมทำกิจกรรม ให้มีโอกาสดูแลความคิดเห็นร่วมกับชุมชนและมีการเยี่ยมเยียนประชาชนทุกหลังคาเรือน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่แท้จริง และเมื่อเกิดปัญหาจะสามารถหาทางแก้ไขได้ในทันที มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทุกครัวเรือนเพื่อประโยชน์วันข้างหน้า
5. ให้การเชิดชูเกียรติแก่ผู้ที่ให้การสนับสนุนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน
6. จัดกิจกรรมสานเสวนาสัญจรตามชุมชนเพื่อกระตุ้นความตระหนัก จิตสำนึก และพัฒนาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ต่อเนื่องยั่งยืน พึ่งตนเองได้ของชุมชนต่าง ๆ ในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน รณรงค์และแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยกำหนดกลุ่มประชากรที่ศึกษาในพื้นที่ที่แตกต่างกันเพิ่มขึ้น เพื่อจะได้ข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้องยิ่งขึ้น
2. ศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชากรกลุ่มอื่น เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน รวมถึงกลุ่มองค์กรต่าง ๆ โดยนำตัวแปรอื่น ๆ เช่น นโยบายของรัฐบาล สถานะเศรษฐกิจ พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย จะทำให้ผลการศึกษามีความครอบคลุมและถูกต้องมากยิ่งขึ้น
3. ศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อจะทำให้เราได้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้น และจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

4. ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในแง่มุมอื่น ๆ เช่น การวัดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เพราะจะทำให้เราได้ทราบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานนั้นมีผลอย่างไร และควรแก้ไขปรับปรุงในเรื่องใด

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University